

Mother Tongue-Based Multilingual Education

Quarter 1 – Module 19

Saying Words

GOVERNMENT PROPERTY
NOT FOR SALE

Mother Tongue – Grade 1
Alternative Delivery Mode
Quarter 1– Module 19: Saying Words
First Edition, 2020

Batas Republika 8293, Seksiyon 176 naga ingon nga dili mahimong makaangkon og katungod sa copyright sa bisan unsa nga tagsulat ang gobyerno sa Pilipinas. Bisan pa man, kinahanglan una ang pagtugot sa ahensya sa gobyerno nga nagpatuman sa tagsulat kung kini mahimong pagkakitaan. Apil sa mga pwede nga buhaton sa maong ahensya ang pagtakda sa mahimong bayad.

Ang mga tagsulat sa (istorya, basahon, balak, kanta, hulagway, ngalan sa produkto o brand name, tatak o trademark, salida sa telebisyon, pelikula, atbp.) nga ginamit niini nga modyul nagpanag-iya sa copyright nianang mga gihisgutan. Paningkamutan nga matultulan sila para makuha ang ilang pagtugot sa paggamit sa mao nga mga materyales. Wala giangkon sa mga nagmantala ug sa nagsulat ang katungod isip tag-iya niini. Ang unsa man nga gamit gawas niining modyul, kinahanglan ang pagtugot gikan sa orihinal nga pagsulat.

Walay bisan unsa nga bahin o parte niining materyales ang mahimong kopyahon o ipatik sa unsa man nga pamaagi nga walay pagtugot sa departamento.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon
Kalihim : **Leonor Magtolis Briones**
Pangalawang Kalihim : **Diosdado M. San Antonio**

Development Team of the Module	
Writer	: Emalyn M. Riola
Illustrator (Cover)	: Joshua Rey V. Aguinaldo
Editor	: Grace L. Laurie
Reviewer	: Josefina S. Simbajon
Management Team	
Chairperson	: Reynaldo E. Manuel Jr., PhD, CESE Schools Division Superintendent
Vice-Chairperson	: Lorena P. Serrano, CESE PSDS, OIC-ASDS
Members	: Francis J. Buac Chief Education Supervisor, CID
	Maria Joy T. Agot Education Program Supervisor-English/MTB
	Vivian D. Echalico Education Program Supervisor-LRMS

Printed in the Philippines by
Department of Education – Region X - Division of Oroquieta City
Office Address: Osilao St., Poblacion 1, Oroquieta City
Telefax: 088-531-0831
E-mail Address: depedorquieta@gmail.com

Mother Tongue-Based Multilingual Education

Quarter 1 – Module 19

Saying Words

This instructional material was collaboratively developed and reviewed by educators from public schools. We encourage teachers and other education stakeholders to email their feedback, comments and recommendations to the Department of Education – Region X – Division of Oroquieta City at depedorquieta@gmail.com

We value your feedback and recommendations.

TALAAN SA MGA SULOD

Pasiuna Nga Mensahe		v
Hibalo-i Kini		1
Sulayi Kini		1
Lesson 1 Saying Words		
Subli-a Kini		3
Kat-oni Kini		8
Susiha Kini		10
Pagpauswag		11
Hinumdumi Kini		13
Buhata Kini		14
Ebalwasyon		15
Mga Buluhaton		16
Tubag Sa Mga Pangutana		18
Pakisayran		19

Pasiuna nga Mensahe

Para sa Magtutudlo:

Kumusta, malipayong paggamit niining **MTB-MLE - Una nga Grado** Alternative Delivery Mode (ADM) Module para sa araling **Saying Words**.

Kini nga Modyul nadesinyo, naugmad ug nasusi sa pagtinabangay sa mga magtutudlo nga gikan sa pampublikong institusyon para sa pagtabang kanimo nga makab-ot ang sumbanan nga gitakda sa K to 12 Curriculum samtang ilang gibuntog ang mga babag nga adunay kalabutan sa personal, social, ug economic nga mga sitwasyon sa ilang pag-eskwela.

Kining kapanguhaan sa pagkat-on o learning resource gilauman nga makapadasig sa magtutuon o bata nga mobuhat sa mga giniyahan ug gawasnong buluhaton sa iyang kaugalingon nga lihoc ug panahon. Dugang pa, ang katuyuan usab niini mao ang pagtabang sa magtutuon o bata nga makakuha sa mga gikinahanglan nga kahanas niining atong panahon karon sa ika-21 nga siglo samtang gitagaan usab og konsiderasyon ang ilang mga panginahanglan og sitwasyon.

Isip magtutudlo, ikaw ang gilauman nga maghatag sa magtutuon o bata kung unsaon paggamit niini nga Modyul. Gitahasan usab ikaw sa pagsubay sa pag-uswag sa iyang kahibawo samtang imo siya gitagaan og higayon nga makatuon sa iyang kaugalingon nga pagkat-on sa kahibawo. Ug usab, gitahasan ka nga dasigon ug tabangan ang magtutuon o bata sa iyang pagbuhat sa mga buluhaton sulod niini nga Modyul.

Para sa Magtutuon:

Kumusta, malipayong paggamit niining **MTB-MLE - Una nga Grado** Alternative Delivery Mode (ADM) Module para sa araling **Saying Words**.

Kini nga Modyul gihimo para matagaan ka sa makahuluganon nga higayon para sa mga giniyahan ug gawasnong pagkat-on subay sa imong kaugalingon nga lihok ug panahon. Isip aktibo nga magtutuon, mahimo nimo ang pagproseso sa sulod niining modyul.

Kini nga Modyul adunay mga parte kapares sa mga icons:

 <i>Hibalo-i Kini</i>	Dinhi nga bahin, mahibaloan kung unsa ang kinahanglan nga matun-an sa modyul.
 <i>Sulayi Kini</i>	Ang katuyoan niini nga bahin sa buluhaton mao ang pagsusi sa imong naunang kahibalo mahitungod sa leksiyon nga imong pagatun-an. Kung makuha nimo ang ensakto nga mga tubag (100%), pwede na nimo dili gamiton kini nga modyul.
 <i>Subli-a Kini</i>	Kini ang hamubo nga buluhaton o paghisgot sa nauna nga kahibalo para matabangan ka nga makonek ang karon ug sa una nga leksiyon.
 <i>Kat-oni Kini</i>	Dinhi nga bahin, ipaila ang bag-o nga leksiyon sa nagkalain lain nga pamaagi sama sa usa ka istorya, kanta, balak, pagpresentar sa problema, sitwasyon, o mga buluhaton.
 <i>Susiha Kini</i>	Dinhi nga parte, tagaan ka og hamubo nga panaghisgot sa leksiyon. Ang katuyuan niini para matabangan ug masabtan ang bag-o nga konsepto ug kahanas.

 <i>Pagpauswag</i>	Naglangkob kini sa mga buluhaton nga giniyahan og gawasnon pagbansay para mapalig-on ang imong pagsabot ug kahanas leksiyon. Mahimo nimo nga tanawon kung husto ba ang imong tubag sa mga buluhaton sa pagtan-aw sa tubag nga nahimutang sa susi sa hustong tubag nga anaa sa katapusan nga parte sa modyul.
 <i>Hinumdumi Kini</i>	Kini naglangkob sa nga pangutana o pagbutang sa mga tubag diha sa gibutangan og blanko nga parte sa kapahayag para mapaproseso kung unsa ang natun-an nimo gikan sa leksiyon.
 <i>Buhata Kini</i>	Kini naglangkob sa mga buluhaton nga makatabang sa imo para mabalhin ang bag-ong kahibalo o kahanas sa tinuod nga sitwasyon o ang kamatuoran sa kinabuhi.
 <i>Ebalwasyon</i>	Kini usa ka buluhaton nga ang katuyuan masukod ang lebel sa kahibalo nga nakab-ot sa natun-an nga kompetensi.
 <i>Mga Buluhaton</i>	Dinhi nga bahin, adunay ihatag nga dugang nga mga buluhaton para mapalambo ang imong kahibawo ug kahanas sa natun-an nga leksiyon.
 <i>Tubag sa Mga Pangutana</i>	Naglangkob kini sa ensaktong tubag sa tanan nga mga buluhaton nga anaa sa modyul

Sa katapusan ng parte ani nga modyul, makita usab ang:

Pakisayran

Kini ang listahan sa tanan nga gikuhaan sa pagbuhat ug pag-ugmad niini nga modyul.

Ang mosunod mao ang importante nga pahinumdom sa paggamit niini nga modyul:

1. Ayaw kalimti ang pagtubag sa *Sulayi Kini* sa dili pa mobalhin sa laing gihatag nga buluhaton nga naa niini nga modyul.
2. Basaha ug maayo ang mga direksiyon sa dili pa buhaton nga mga buluhaton sa pagbansay.
3. Obserbahe ang pagkamatinud-anon og ang itegridad sa pagbuhat sa mga buluhaton ug sa pagsusi sa insakto nga mga tubag.
4. Humana usa ang gibuhad nga buluhaton ayha moadto sa uban pa nga mga buluhaton sa dili pa moadto sa uban pa nga mga buluhaton.
5. Ibalik ang modyul sa imong maestro o sa facilitator kung mahuman na ang pagtubag sa tanan nga mga buluhaton.

Kung ugaling naglisod ka sa pagtubag sa mga buluhaton, ayaw pag duha-duha pagkonsulta sa imong maestra o facilitator. Mahimo ka usab mangayo ug tabang sa imong nanay ug tatay, sa imong magulang o sa bisan kinsa nga nga kauban sa balay na mas magulang nimo. Imong huna-hunaon pirmi nga wala ka nag-inusara.

Maglaum kami nga pinaagi niining modyul makasinati ka sa usa ka makahuluganon nga kahibalo ug makakuha ka sa lawom nga pagsabot nga may kalabutan sa kompetensi nga gitun-an.

Hibaloi- Kini

Kini nga Modyul, tun-an ka kun unsaon paglitok ang mga bag-ong pulong nga adunay duha o labaw pa sa duha nga tingog nga hiniusa.

Importante kini nga mahibal-an kay mao kini ang unang angay kat-unan adisir ka makamao mobasa niini nga Modyul.

Kini usab makatabang kanimo nga usa ka magbabasa nga makasabot sa matag tingog sa letra ug sa silaba aron kun tapuon o usahon , mabungat nimo ang saktong tingog sa maong pulong.

Busa pinaagi niini, kinahanglan kini og daghang pagbansay sa pag-ila, pagsabot, ug paggamit niini aron makalitok sa bag-ong mga pulong.

Sulayi Kini

Directions: Ilitok ang bag-ong pulong nga adunay duha o labaw pa nga mga tingog ang itapo pinaagi sa paglingin sa letra sa inyong tubag. Ayaw kabalaka sa imong tubag.

Pananglitan:

wa la A. mata B. taya C. wala D. sala

1. ya ya A. maya B. saya C. yaya D. gaya

2. pa la A. papa B. pala C. pasa D. pasa

3. a sa A. aba B. ama C. asa D. pasa

4. ma pa A. mala B. mapa C. masa D. pasa

5. na a A. naa B. saa C. paa D. sana

6. sa ba A. saba B. sala C. sasa D. pasa

7. ta la A. taba B. tala C. tasa D. tama

8. ba ka A. baka B. бага C. basa D. bala

9. ka wa A. kaba B. kala C. kawa D. kasa

10. sa ba A. saba B. sasa C. tawa D. sawa

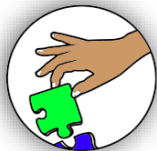
Lesson

1

Saying Words

Learning Competency:

Say the new spoken words when two or more sounds are put together. (MT1PA-Ic-I-4.1)

Sublia- Kini

A. Directions: Butangi og linya (—————) gikan sa hulagway paingon sa unang tingog sa letra niini.

Pananglitan:

Bb

LI

Rr

1.

Ll

Mm

Nn

2.

Bb

Cc

Dd

3.

Aa

Oo

Ii

B. Directions: Pilia ang insaktong pares sa gihatag nga letra matag numero. Badlisi ang letra nga imong tubag.

Pananglitan:

E

a

e

i

I

L

K

J

1.

A

a

e

i

2. k

l

j

k

3. D

b

c

d

4. U

a

o

u

5. p

N

P

Q

C.Directions: Ilha ug isulti ang hulagway. Isulat sa mga linya ang unang letrang tingog sa pangalan niini.

Pananglitan:

b

1.

4.

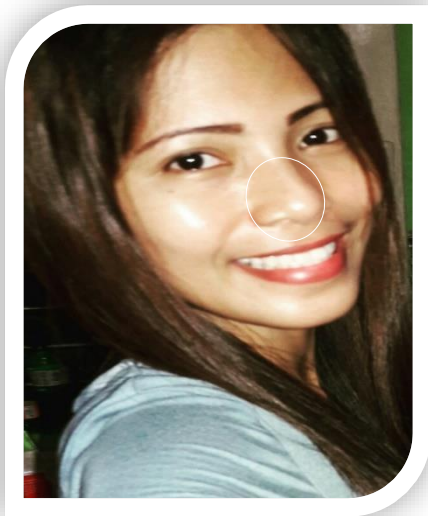
2.

5.

3.

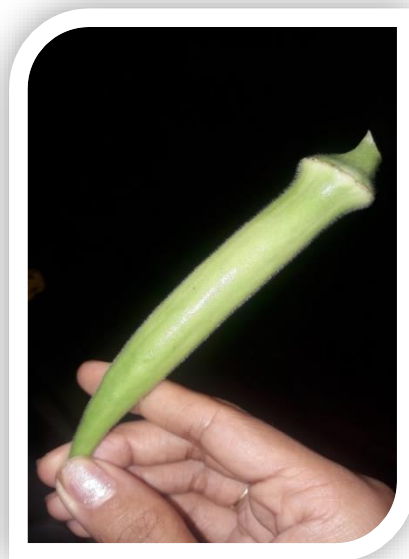
6.

7.

9.

8.

10.

Kat-oni Kini

Directions: Ilitok ang una ug ikaduha nga nagpares nga katingog-patingog aron mabasa ang kumpletong pulong kilid sa matag hulagway.

Pananglitan:

1. s a = sa isip

sala

2. s e = se isip

semento

3. s i = si isip

sili

4. s o = so isip

solo

5. s u = su isip

suka

Susiha Kini

Karon, imong mahibaw-an kun unsaon paglitok ang mga bag-ong pulong nga adunay duha o labaw pa sa duha nga tingog. Kini nga pulong mao ang mga hiniusa o tinapo nga mga letra nga adunay patingog nga /a/ sunod sa katingog.

Kinahanglan nga kahibalo ka sa tingog sa matag letra aron mapasayon ang panagtapo niini ug malitok na nimo ang bag-ong pulong.

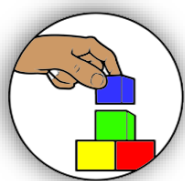
Pananglitan sa duha ka mga tingog nga gitapo:

Katingog	Patingog	Panagtapo sa Tingog
m	a	ma
s	a	sa
t	a	ta
n	a	na
r	a	ra
l	a	la
b	a	ba
p	a	pa
f	a	fa
d	a	da
g	a	ga
k	a	ka
j	a	ja
h	a	ha
w	a	wa
v	a	va
y	a	ya
z	a	za

Panagtapo sa duha ug labaw pa niini nga tingog nga niay patingog nga /a/.

Patingog /a)	Panagtapo sa Duha ug labaw pa niini nga tingog nga niay patingog nga /a/	Bag-ong Pulong
a	ha	aha
a	ma	ama
a	pa	apa
a	sa	asa

Panagtapo sa Tingog	Patingog /a)	Bag-ong Pulong
na	a	Naa
pa	a	paa
sa	a	saa

Pagpauswag

Unang Buluhaton

A. Directions: Ilitok ang bag-ong pulong nga adunay duha o labaw pa nga mga tingog nga tinapo. Pilia ang hustong pulong pinaagi sa paglingin niini.

Pananglitan:

ma ta

mata

masa

mana

1. sa la

sama

sala

sasa

2. ta sa

taba

tama

tasa

3. la ba

laba

laga

lasa

4. ka na

kaba

kala

kana

5. ba sa

baba

basa

bata

Ikaduhang Buluhaton

B.Directions: Ilitok ang bag-ong pulong nga may duha duha o labaw pa nga mga tingog nga tinapo. Lingini ang hustong letra sa imong tubag.

Pananglitan:

ta ya

A. mata

(B.) taya

C. wala

D. yaya

1. sa ya

A. maya

B. saya

C. yaya

D. taya

2. ka pa

A. kapa

B. mapa

C. sapa

D. kaya

3. ba ta

A. bata

B. lata

C. mata

D. mata

4. ma la A. bala B. mala C. wala D. sala

5. ga sa A. gasa B. lasa C. tasa D. taga

Hinumdomi Kini

Ang paglitok sa mga pulong nga may duha o labaw pa sa duha ka mga tingog sa letra nga angay nimo mabansay aron maantigo ka sa paglitok sa mga bag-ong pulong.

Isumpay lang nimo ang mga nahibaw an nimong mga tingog sa patingog nga /a/ ug sa uban pang katingog.

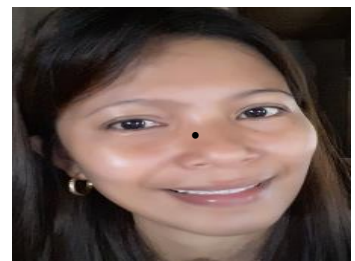
Niini, ang patingog nga **/a/** ang nabansay alang sa pagtapo niini sa ubang katingog. Mao kini ang makatabang kanimo sa pagkat-un og basa.

Buhata Kini

Directions: Isulat sa mga linya ang insaktong pulong nga mo kompleto sa pahayag. Gamita ang hulagway isip usa ka giya/basehan. Paminawa ang pagbasa ni Mama o **Guardian** sa matag pahayag.

1. Tin-aw ang iyang mga _____
(mata, lata)

2. Nindot idibuho ang mga _____
(tasa, tala) sa langit.

3. Ning _____ (hapa, kapa) ang mga
bata paghuman sa ilang dula.

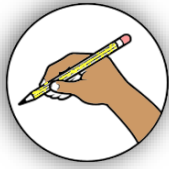

4. Maayo ang pagkatulog ni ang Ejay ug Nyler sa ilang
bag-ong _____. (tama, kama)

5. Tapad sa babaye ang _____
(lawa, kawa) nga ilang nakita.

Ebalwasyon

Directions: Ilitok ang bag-ong pulong nga adunay duha o labaw pa nga mga tingog. Pangitaa ang insaktong panagtapo niini sa pilianan ug linguini ang letra sa imong saktong tubag.

Pananglitan:

wa la A. mata B. taya **C. wala** D. sala

1. ma ya A. maya B. saya C. yaya D. taya

2. sa pa A. papa B. pala C. sapa D. tapa

3. sa a A. aba B. ama C. saa D. asa

4. pa a A. lana B. mapa C. paa D. apa

5. na a A. naa B. saa C. paa D. sana

6. sa ba A. saba B. sala C. sasa D. basa

7. ta la A. taba B. tala C. tasa D. tasa

8. ba ga A. baka B. бага C. basa D. gasa

9. ka wa A. kaba B. kala C. kawa D. tawa

10. sa ba A. saba B. sasa C. sawa D. basa

Mga Buluhaton

Unang Buluhaton

A. Directions: Ilitok ang bag-ong pulong nga may hiniusa nga duha o labaw pa nga tingog. Isulat kini sa mga linya. Tan-awa sa ubos ang gihatg nga pananglitan.

Pananglitan:

ga ma

gama

1. ba sa

2. la na

3. ka ha

Ikaduhang Buluhaton

B. Directions: Badlisi sa insaktong pulong nga adunay hiniusa nga duh aka tingog aron makumpleto ang matag pahayag sa ubos. Basahon kini sa mogiya kanimo diha sa imong panimalay.

Pananglitan:

Ang akong tatay niadto sa among (**saba** , **sala**) aron abiabihon ang mga bisita.

1. Si Mama nagdala og (**gasa** , **baba**) para namo.
2. (**Basa**, **Mala**) na ang mga sinina nga gilabhan ni Ate kay iya kining gibulad sa init.
3. Nahimong reyna si Ate kay nagsuot usab kini ug (**tapa**, **kapa**) sa likod.
4. Mahal ang (**lata**, **mata**) sa gatas nga pinalit ni Nanay.
5. Sa (**masa**, **sala**) gipalingkod ni Nanay ang mga bisita.

Tubag Sa Mga Pangutana

Sulay! kini!
1. C 6. A
2. B 7. B
3. C 8. A
4. B 9. C
5. A 10. A

Subli-a kini!
A. B.
1. Mm 1. a
2. Bb 2. K
3. Aa 3. J
4. U 5. P
5. P 5. P
1. r 6. e
2. b 7. m
3. i 8. l
4. k 9. o
5. s 10. p
C.

Buhata kini!
1. mata
2. tala
3. hapa
4. kama
5. kawa

Pagpauwag
A. B
1. sala 1. B
2. tasa 2. A
3. laba 3. A
4. kana 4. B
5. basa 5. A

Ebalwasyon
1. A
2. C
3. C
4. C
5. A
6. A
7. B
8. B
9. C
10. A

Mga Buluhaton
A.
1. basa
2. lana
3. kaha
B.
1. gasa
2. mala
3. kapa
4. lata
5. sala

Pakisayran

MELC

K to 12 English Curriculum Guide 2016 Edition.

Photo source: J7 camera- Ejay M. Riola, Emalyn M. Riola, Nyler Jae M. Riola, school of Ciriaco Pastrano MES, classroom of Emalyn M. Riola, House of Emalyn M. Riola

Other contents of the lesson are owned and originally produced by the writer.

For inquiries or feedback, please write or call:

Department of Education – Region X – Division of Oroquieta City

Osilao St., Poblacion 1, Oroquieta City

Telephone Number: (088) – 531 - 0831

Email Address: depedorquieta@gmail.com